

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

11.04.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Вестник Класа](#)

✓ Инвеститори: Има риск парите от Сребърния фонд да отидат в олигарси

http://www.klassa.bg/news/Read/article/200975_%D0%98%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%3A+%D0%98%D0%BC%D0%B0+%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BA+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BE%D1%82+%D0%A1%D1%80%D0%B5%D0%B1%D1%8A%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%8F+%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4+%D0%B4%D0%B0+%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D1%82+%D0%B2+%D0%BE%D0%B%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%B8

Инвестирането на част от парите на Сребърния фонд през БФБ е добра идея. Притесненията около подобна инициатива сред инвестиционния бранш обаче са свързани с това средствата да не попаднат в ръцете на определени олигарси, управляващи публични компании. Това коментира изпълнителният директор на борсовия оператор Иван Такев на среща за перспективите пред фондовия пазар у нас. Той обясни пред „Класа“, че няма конкретни компании и собственици, които се визират, но инвестиционната общност е имала подобни притеснения по време на дискусиите. Натрапи се грешното впечатление, че борсата или договорните фондове разчитат, че Сребърният фонд ще вдигне цените на акциите до нивата на 2007 година. Ако има опасения дали през борсата ще се източат едни пари, то трябва да говорим за парите на всички. Тук финансовият надзор трябва да решава и да помага, за да не изтичат пари, категоричен бе Такев. Припомняме, че шефът на Комисията за финансов надзор Стоян Мавродиев бе един от яростните противници на идеята средствата от фонда да бъдат извадени и да се инвестират по-активно.

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал и изпълнителен директор на „Стара планина холд“, заяви по време на срещата, че парите от фонда се обезценяват от инфлацията, като стоят на сметка в БНБ. По сега действащия закон тези средства могат да бъдат инвестирани, но в чужди акции, като българският пенсионен фонд е единственият в света, който не може да инвестира в родината си, каза Велев. Мирослав Маринов, главен финансов директор на ПОК „Доверие“, опонира на Велев и обясни, че пенсионният фонд в Норвегия също няма право да налива средства в родината си. Сребърният фонд в Белгия пък инвестира само в Кралство Белгия и може да бъде влаган в други инструменти само ако дългът на страната е под 60% от БВП. Константин Зографов, член на Надзорния съвет на „Индустриален холдинг България“, обясни, че размерът на фонда не е толкова голям, за да реши проблемите на пенсионната реформа. По думите му очакванията са средствата да раздвижат борсата. Въпреки това той бе категоричен, че използване на фонда за други цели, освен записаните в закона, може да има негативен ефект за кредитния рейтинг и да отдръпне още повече чуждите инвеститори.

По време на срещата лекторите се обединиха около тезата, че фондовият пазар у нас изпитва липса на интерес от страна на чуждите инвеститори заради слабата ликвидност. Зографов коментира, че в момента имаме подценяване на някои компании на БФБ, каквото е имало и през 2001 г. Има място за връщане към реалистични нива, но не и за надценяване. На чуждите борси има големи компании с ясна посока на развитие. При нас във всички случаи говорим за малки компании с малък фрий-флоут, обясни той. „Слабата ликвидност на БФБ е своеобразен параграф 22. Чуждите инвеститори нямат интерес към БФБ-София, защото няма ликвидност, дори продават когато им се отдаде възможност. Все още има големи пакети, които не могат да бъдат реализирани на пазара на текущите нива, но когато това се случи, и тези инвеститори ще напуснат пазара“, смята Асен Ягодин, председател на Съвета на директорите на БФБ-София.

[investor.bg](#)

✓ Проблемите около влошената бизнес среда остават нерешени

<http://www.investor.bg/analizi/85/a/problemite-okolo-vloshenata-biznes-sreda-ostavat-neresheni,132756/?page=2>

Задълбочаване на проблемите с корупцията отчитат и от The Heritage Foundation и The Wall Street Journal, които ежегодно изготвят класация на държавите по света според **икономическата свобода**. Без промяна са показателите „права на собственост“, „свобода на инвестициите“ и „финансова свобода“.

Резултатите от последното изследване на Евробарометър показаха, че за 95% от българите **корупцията у нас е основен проблем**.

Бизнесът у нас продължава да се оплаква от **административната тежест** и неадекватното определяне на размера на събираните държавни и местни такси.

В края на миналата година държавата обеща до края на 2012 г. да спести на фирмите около 110 млн. лева само от облекчаването на административни процедури и поевтиняването на различни такси. До края на 2014 г. се очаква спестената сума да набъбне до над 300 млн. лева на година.

Бави се обаче въвеждането на разходоориентиран размер на държавните такси. Бизнесът посочва освен това, че рядко се изготвя същинска предварителна оценка на въздействието, преди да се пишат нови процедури, режими и политики.

Още по темата

България се изкачи до 28-мо място в света по икономическа свобода

Милиарди се изляха в процеса по изграждане на електронното правителство, но наличните услуги и регистри, до които граждани и фирми имат достъп онлайн, са незадоволително малко. Около трийсетина са административните услуги, които могат да се ползват онлайн от общо около 700 възможни, показват данни на БСК.

Изграждането на електронното правителство продължава, а в началото на годината председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев отбеляза, че вече има промяна в „разбирането на правителството“ по въпроса. От стопанската камара обаче посочват, че няма пътна карта за процеса за изграждане на електронното правителство, както и необходимите за целта средства и график за обучение на чиновниците.

През ноември миналата година БСК за пореден път алармира за непредсказуемата и нестабилна правна среда в България и честите промени в законодателството, включително и лобистки поправки в нормативните актове. Пресен пример е Законът за горите, който под натиска на „Витоша ски“ претърпя сериозни редакции, които доведоха до силна обществена реакция.

Промените в законовата уредба не се извършват съгласно изискванията на приетото и действащо законодателство, предупреждават от стопанската камара. Голямата част от новите закони и поправките в стари нормативни актове се внасят без изискуемата оценка на въздействие. Не се внасят и разглеждат също така и оценките на въздействие след въвеждането на измененията.

Нараства броят на подзаконовите нормативни актове, което води до „раздробяване“ на нормативната уредба, посочва организацията. Силна е и намесата на държавата в стопанската дейност чрез въвеждането на голям брой регулативни режими със специализирани закони.

Решението на всички тези проблеми е едно – реформи. С приближаващите избори обаче едва ли ще се случи нещо съществено, защото цената на реформите се изразява в поемане на политическа отговорност.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Финансовото министерство отмени аукцион на ДЦК заради скок на доходността

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/2012/04/10/1805586_finansovoto_ministerstvo_otmeni_aukcion_na_dck_zaradi/

През последните седмици играта между финансовото министерство и местните институционални инвеститори в ДЦК заприлича малко на покер. След като в понеделник на аукциона за 35 млн. евро четиригодишни книжа участниците на пазара вдигнаха мизата и поискаха по-висока доходност, държавата реши да пасува и не одобри нито една поръчка.

Втора колеблива стъпка

Това е втората емисия, чиито условия не удовлетворяват правителството, откакто стана ясно, че държавата ще търси заем с облигации и на международните пазари. Сега, както и при частичния успех на емисията седмица по-рано, когато нямаше интерес за цялото предложено количество книжа, анализаторите отдадоха това на факта, че вече българските инвеститори предпочитат да купят от новите глобални облигации, защото при тях доходността ще е по-изгодна, отколкото на вътрешните емисии ДЦК.

В понеделник правителството предложи ДЦК за 35 млн. евро със срочност 3 години и 11 месеца. Средната доходност от подадените поръчки за тях бе 4.08%, като търсенето беше за 52.25 млн. евро, или 1.3 пъти над предложеното количество. С най-близки характеристики е емисията еврови ДЦК от февруари, когато при висок интерес правителството ги пласира при доходност 3.45%. Именно това повишение трябва да е отказало правителството, смятат представителите на пазара.

Сега цената на финансиране е почти идентична с емисията на 2 април, по която средната доходност бе 4.12%, но тя е левова и със срочност 6 години. Тогава държавата предложи книжа за 50 млн. лв., а инвеститорите подадоха поръчки само за 47 млн.

Ако блъфът не успее

Отказът на финансовото министерство да пласира книжата обаче е нож с две остриета, защото при висока доходност по новите глобални облигации българските институционални инвеститори може да променят поведението си и да поставят по-неизгодни условия на държавата при следващите емисии на ДЦК.

"С отмяната на аукциона Министерството на финансите показва неуважение към тези, които му гласувахме доверие и подадохме поръчки за държавните ценни книжа. Пазарът е свободен и това може да се накаже при следващите аукциони за ДЦК", коментира банков дилър на дългови инструменти, пожелал анонимност.

По-думите му финансовото министерство се възползва от натрупаната ликвидност във финансовия сектор и държи институционалните инвеститори на "осолена риба" с отменянето на аукциони. Така след известен период от време доходността по ценните книжа пада, когато банки, застрахователи и пенсионни фондове влязат в конкуренция за предложените й ценни книжа.

За покачването на търсената доходност има и един външен фактор и той е завръщането на несигурността на пазара за дълг на държави от южната периферия на Европейския съюз. Макар България да е с неколкостранно по-ниско отношение както на бюджетния дефицит, така и на държавния си дълг, географската близост и икономическите връзки на страната ни с Гърция и Италия притесняват чуждите инвеститори.

В официално съобщение от Министерството на финансите се казва, че решението им "кореспондира със заявеното в началото на годината намерение за провеждане на емисионна политика на пазара на ДЦК за осигуряване на необходимите източници за финансиране на държавния бюджет и рефинансиране на дълга в обращение при оптимална цена и степен на риск".

В съобщението си от МФ допълват също, че перспективите пред публичните финанси и диверсифицираните източници за финансиране осигуряват възможност за гъвкаво управление на държавния дълг на България и напомнят, че той е сред най-ниските в Европейския съюз.

✓ Пет компании ще развият е-правителството срещу 15 млн. лв.

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/04/10/1805664_pet_kompanii_shte_razvivat_e-pravitelstvoto_sreshtu_15/

За електронно правителство в България се говори вече повече от 10 години. Три поредни правителства обявяват работата по електронизирането на администрацията като свой приоритет. Кабинетът на Бойко Борисов не прави изключение. Сега електронните услуги, които администрацията предлага за гражданите и бизнеса, се броят на пръсти. Но след година може и да има повече предлагане заради провеждащата се в момента държавна поръчка. Развитието е, че във вторник бяха отворени ценовите оферти по най-големия от серия търгове за доизграждане на е-правителството. Поръчката се финансира севропейски средства и е за почти 15 млн. лв.

Какви услуги да чакаме

Целта на проекта е да се свържат ключови регистри в държавата, да се разработят нови административни електронни услуги и да се вдъхне живот на безжизнения електронен портал www.egov.bg. Ако няма забавяне заради обжалване на загубилите или отстранените фирми и консорциуми, работата по 5-те части на поръчката би трябвало да приключи до март 2013 г. За този период спечелилите организации ще трябва да свържат над 35 електронни регистра, да разработят над 50 електронни услуги за централната администрация и общините, да създадат архитектура и референтен модел за е-правителството и да осъвременят портала www.egov.bg.

От министерството на транспорта твърдят, че в рамките на проекта ще бъде създадена и възможност за автоматичен електронен обмен на най-използваните данни в държавата. В момента различните администрации изискват многократно едни и същи документи от гражданите, което струва много време, нерви и пари на всички, замесени в процеса. "След приключване на проекта над 30 ключови регистра ще обменят данни чрез служебни електронни услуги", заяви министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски, когато откри процедурата през януари. По думите му очакваният финансов ефект от свързването само на 20 от основните регистри като като например Търговския, кадастъра, ЕСГРАОН и други ще надхвърля 80 млн. лв. годишно.

Победителите

Според методиката за оценяване (технически и ценови критерии) победители би трябвало да са консорциум "Сиела ГТ&К", "ТехноЛогика", консорциум "Сирма-Интерконсулт", консорциум "Сиенсис-Абати" ДЗЗД и "Ай Би Ес България". Най-голяма сума ще отиде в консорциум "Сиенсис-Абати" ДЗЗД - близо 3.5 млн. лв. без ДДС.

Обществената поръчка с предмет "Развитие на административните услуги по електронен път", която бе стартирана в началото на годината, е за 15 млн. лв. (плюс 3 млн. лв. за популяризиране) и се осъществява с финансовата подкрепа на оперативна програма "Административен капацитет" (ОПАК) и Европейския социален фонд. Сега, ако се погледнат офертите на очакваните победители, излиза сума от 14.75 млн. лв., което е доста близо до първоначалния план.

Иначе интересът към поръчката беше голям. От взелите участие 15 фирми бяха отстранени консорциум "Интрасофт-БН" ("Интрасофт Интернешънъл", "Би Ен груп БГ"); дружество по ЗЗД Обединение "Електронни административни услуги за държавна и общинска администрация" ("Браво инвестмънтс" ООД и "ЕИБ Софт" ООД), защото не са покрили техническите изисквания. Останалите 13 ще трябва да изчакат още няколко дни, в които комисията да обяви официалните победители в 5-те лота. Работата по обработването на подадените оферти продължи над 3 месеца поради сложността и големия обем на документация, коментира Валери Борисов, зам.-министър с ресор ИТ и съобщения в министерство на транспорта (МИТИС). "Комисията ще се постарее преди Великден да обяви победителите в отделните лотове", добави още Борисов.

Инициативата "Развитие на административното обслужване по електронен път" е най-големият проект по ОПАК, свързан с развитието на електронното правителство. Тя се подготвя от транспортното министерство от повече от 2 години.

Какво следва

Успоредно в момента върви и друг мащабен проект, който също ще получи финансиране от ОПАК и е на стойност 12 млн. лв. Целта му е разработване на система за електронна идентификационна карта в България. Идеята е да се въведе нещо като електронна лична карта, която да може да се използва за достъп до електронните услуги както в държавния, така и в частния сектор. Конкурсът вече е стартирал и до 10 дни кандидатите трябва да са подали офертите си. След това ще има около 2 месеца срок, в който комисията ще отсее допустимите предложения и ще обяви победител.

Ако двата проекта по ОПАК бъдат реализирани в срок, ще бъдат запълнени част от липсващите части в пъзела на електронното правителство. Като резултат всеки гражданин ще разполага с електронна идентификационна карта, с която да може да използва услугите на електронната администрация. След реализацията на проектите те трябва да са над 150, коментира Валери Борисов.

✓ Финансовото министерство отмени аукцион на ДЦК заради скок на доходността

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/2012/04/10/1805586_finansovoto_ministerstvo_otmeni_aukcion_na_dck_zaradi/

През последните седмици играта между финансовото министерство и местните институционални инвеститори в ДЦК заприлича малко на покер. След като в понеделник на аукциона за 35 млн. евро четиригодишна книжа участниците на пазара вдигнаха мизата и поискаха по-висока доходност, държавата реши да пасува и не одобри нито една поръчка.

Втора колеблива стъпка

Това е втората емисия, чиито условия не удовлетворяват правителството, откакто стана ясно, че държавата ще търси

заем с облигации и на международните пазари. Сега, както и при частичния успех на емисията седмица по-рано, когато нямаше интерес за цялото предположено количество книжа, анализаторите отдадоха това на факта, че вече българските инвеститори предпочитат да купят от новите глобални облигации, защото при тях доходността ще е по-изгодна, отколкото на вътрешните емисии ДЦК.

В понеделник правителството предложи ДЦК за 35 млн. евро със срочност 3 години и 11 месеца. Средната доходност от подадените поръчки за тях бе 4.08%, като търсенето беше за 52.25 млн. евро, или 1.3 пъти над предложеното количество. С най-близки характеристики е емисията еврови ДЦК от февруари, когато при висок интерес правителството ги пласира при доходност 3.45%. Именно това повишение трябва да е отказало правителството, смятат представителите на пазара.

Сега цената на финансиране е почти идентична с емисията на 2 април, по която средната доходност бе 4.12%, но тя е левова и със срочност 6 години. Тогава държавата предложи книжа за 50 млн. лв., а инвеститорите подадоха поръчки само за 47 млн.

Ако блъфът не успее

Отказът на финансовото министерство да пласира книжата обаче е нож с две остриета, защото при висока доходност по новите глобални облигации българските институционални инвеститори може да променят поведението си и да поставят по-неизгодни условия на държавата при следващите емисии на ДЦК.

"С отмяната на аукциона Министерството на финансите показва неуважение към тези, които му гласувахме доверие и подадохме поръчки за държавните ценни книжа. Пазарът е свободен и това може да се накаже при следващите аукциони за ДЦК", коментира банков дилър на дългови инструменти, пожелал анонимност.

По-думите му финансовото министерство се възползва от натрупаната ликвидност във финансовия сектор и държи институционалните инвеститори на "осолена риба" с отменянето на аукциони. Така след известен период от време доходността по ценните книжа пада, когато банки, застрахователи и пенсионни фондове влязат в конкуренция за предложените й ценни книжа.

За покачването на търсената доходност има и един външен фактор и той е завръщането на несигурността на пазара за дълг на държави от южната периферия на Европейския съюз. Макар България да е с неколкостранно по-ниско отношение както на бюджетния дефицит, така и на държавния си дълг, географската близост и икономическите връзки на страната ни с Гърция и Италия притесняват чуждите инвеститори.

В официално съобщение от Министерството на финансите се казва, че решението им "кореспондира със заявеното в началото на годината намерение за провеждане на емисионна политика на пазара на ДЦК за осигуряване на необходимите източници за финансиране на държавния бюджет и рефинансиране на дълга в обращение при оптимална цена и степен на риск".

В съобщението си от МФ допълват също, че перспективите пред публичните финанси и диверсифицираните източници за финансиране осигуряват възможност за гъвкаво управление на държавния дълг на България и напомнят, че той е сред най-ниските в Европейския съюз.

✓ Непосилната бюрокрация саботира усвояването на евросубсидиите за клъстери

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/04/10/1805611_neposilnata_bjurokraciia_sabotira_usvoivaneto_na/

Непосилна бюрокрация, недомислени условия за кандидатстване и изпълнение на проектите, липса на информация – това са трите фактора, които представителите на бизнеса определят като причини за слабото усвояване на субсидиите за т.нар. клъстери (виж карето). Затова фирмите настояват за сериозни промени в насоките за кандидатстване, възможност да подават проектите си онлайн и повече свобода при изпълнението на проектите.

С езика на цифрите

Цифрите показват, че на петата година от старта на програма "Конкурентоспособност", чрез която се финансират и клъстерите, са договорени около 2 млн. лв., или близо 6.6% от общата сума, за която могат да кандидатстват (близо 23.9 млн. лв.). От тях обаче реално са изплатени около 95.5 хил. лв., или към 5%, и то само на два от осемте клъстера, с които има подписани договори, показва справка в системата ИСУН.

Броят на клъстерите можеше да бъде 9, ако един не беше прекратил договора си. Според Асоциацията на бизнес клъстерите причината за прекратяването е бюрокрацията. Подкрепените проекти са в сферата на туризма, електромобили, металолееене, енергетика, облекло и текстил и морска индустрия.

Предстои подписването на договор за финансиране на още един клъстер. Неговият проект е за над 355 хил. лв., от които субсидиите по програмата са близо 269 хил. лв. С подписването на договора резултатът за договорените субсидии ще се увеличи до дял от 7.5%.

"Очаквах повече кандидати. Може би нямаше достатъчно обяснения какво е клъстер и какви са неговите предимства", коментира зам.-министърът на икономиката, енергетиката и туризма Жулиета Хубенова. Затова през тази година от асоциацията обещават да проведат специална информационна кампания заедно с министерството.

От какво се оплакват фирмите

"От подаването на проекта ни до сключването на договора мина една година, междувременно изгубихме време и темпо", коментира Дамян Дамянов, изпълнителен директор на клъстер "Металолееене". Според Хубенова това би трябвало да се промени след сливането на звената, отговарящи за програмата в министерството и Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия.

Дамянов разказва и за друг общ проблем – фирмите, които се сдружават в клъстери, не могат да възлагат изпълнението на определена дейност по проекта си на участник в клъстера. "Каква тогава е целта на създаването на клъстера? Защо да включваме в него университети, да работим заедно, а след това да не можем да използваме техния научен капацитет", пита той риторично.

Фирмите от клъстерите се оплакват и от прекаленото детайлизиране на проектите. Така например те трябва да отбележат какви са разходите им за енергия за всеки месец поотделно, а на практика те са различни за зимните и летните месеци. Като не знаят кога точно ще им бъде одобрен проектът и съответно кога могат да го започнат – дали в летен или зимен месец, за тях става трудно да определят правилно разходната рамка, а оттам и впоследствие да я спазват, за да им бъдат признати разходите.

От клъстер "Електромобили" пък се оплакаха, че не са им били признати разходите за международни командировки, тъй като не са представили списък с изложенията, на които искат да присъстват. Оттам обясняват, че това е невъзможно да се направи в началото на годината, тъй като провеждането им още не е фиксирано. Компаниите, обединени в клъстер "Мехатроника и автоматизация", настояват за въвеждане на възможността за подаване на проекти по електронен път, за да се намали бюрокрацията.

Обещано и може би

Пълният списък с предложенията на представителите на клъстерите ще бъде подготвен до края на месеца. Зам.-министърът на икономиката Жулиета Хубенова изрази съгласие, че оплакванията на фирмите са основателни, и ще настоява за промяна. Като примери тя посочи това, че има ограничения за използването на научния капацитет на университетите, включени в клъстери, и прекалено подробната разбивка на разходите. Всички промени в насоките за кандидатстване обаче трябва да бъдат одобрени от комитетата за наблюдение по програмата през юни.

Въпросът с осигуряването на възможност за подаване на проектите онлайн обаче остана със статут "може би". Според Хубенова едно от изискванията е да има две отделни комисии за оценка на проектите, подадени онлайн, и тези, подадени на гише, а това по-скоро ще затрудни процеса на оценка. По думите ѝ поне през следващия програмен период подаването на проекти онлайн вече ще е задължително.

Междувременно стана ясно, че първата възможност за подаване на проекти по програмата онлайн ще е по схемата за подпомагане на научни организации. По новите схеми за енергийна ефективност и бизнес инкубатори няма гаранция, че подобно улеснение ще бъде въведено до края на 2014 г.

[Вестник Класа](#)

✓ Експерти: Седем лева за литър бензин е абсурд

http://www.klassa.bg/news/Read/article/200974_%D0%95%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%3A+%D0%A1%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BC+%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%BB%D0%B8%D1%82%D1%8A%D1%80+%D0%B1%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%B8%D0%BD+%D0%B5+%D0%B0%D0%B1%D1%81%D1%83%D1%80%D0%B4

Седем лева за литър бензин е абсолютно нереална цифра. При най-лошия сценарий цената на бензина ще достигне 3 лева на литър." Това заяви председателят на Българската петролна и газова асоциация Андрей Делчев пред bTV вчера. Цените в момента са такива заради страховете от военен конфликт с Иран, които предизвикват несигурност и на световните пазари, коментира председателят на петролната асоциация. При най-лошите прогнози за криза в Ормузкия пролив и спиране на доставките петролът може да поскъпне до 150 - 160 долара за барел при сегашните котировки от 120-125 долара, посочи специалистът. Евантуалната война в Персийския залив би извадила от пазара такъв крупен доставчик на петрол, какъвто е Ислямската република. Това се определя от експертите като ситуация, при която Техеран би минирал Ормузкия пролив, където минават над 40% от петролния износ от Залива. Ако цената на горивата в България се качи с още 20%, това ще засегне сериозно покупателната способност на българите, отбеляза Андрей Делчев.

Цената на петрола, измерена спрямо реалната покупателна сила, все още е далеч от своя икономически максимум, достигнат по време на петролната криза през 80-те години, смята и икономистът от „Индъстри уоч“ Георги Стоев. Дори цената на петрола да скочи със 100% – от 120 на 240 долара за барел, това би довело до едва 44% ръст в цената на бензина на дребно, посочи експертът. Той поясни тезата си с факта, че данъците съставляват над 40% от цената на дребно на бензина, като приблизително същото е и съотношението на суровия петрол при определянето на крайната цена на продуктите в бензиностанциите. Данъците имат най-голям дял в цените на горивата. Почти половината резервоар отива в ДДС и акциз, припомни Стоев. Маржинът в цената от рафинерията и в търговската мрежа при дизела е 16-17%, а при бензина - 11%, каза още икономистът. В тази сума влизат и всички производствени разходи. Печалбата на търговеца на едро и на дребно в този случай възлиза на няколко стотинки за литър, добави Андрей Делчев.

[Вестник Сега](#)

✓ Размисли без страсти за новите касови апарати

<http://www.segabg.com/article.php?id=596684>

Пред мен има опашка, а продавачката гледа новия касов апарат с недоумение и неуверено цъка копчетата по него. Засега това е единственото ми наблюдение върху ефектите от въвеждането на фискални устройства, свързани с НАП. В по-дългосрочен план очакваните ефекти са "изсветляване" на оборотите в търговията и нетни приходи за бюджета от около 30 млн. лв. за първата година (ако се съди по цитираните в медиите суми). Всичко това е хубаво, но възникват няколко въпроса, които хвърлят сянка върху иначе добрите намерения:

Правен ли е анализ на въздействието на нормативната уредба? Разчет на очакваните приходи в следващите 3-5 години? Разчет на разходите на бизнеса за закупуване на нови/доработка на стари фискални устройства и годишните разходи за сервизно обслужване и трансфер на данни? Сметка за техния потенциален ефект върху бизнеса (закриване на малки фирми например). Анализ на възможностите за продължаване уквиването на обороти при новите условия? По всичко изглежда, че не. По заявление за достъп до информация от 2010 г. от Антон Александров, собственик на "Протеус"

ЕООД, до Министерството на финансите с подобно запитване, става ясно, че анализи не са правени. Регистрираните фискални устройства през 2010 г. са били 480 000 по данни на НАП. Устройствата, за които изискването за свързаност трябва да бъде изпълнено, са 300 000 към 2012 г. - пак по данни на НАП. Откъде идва разликата от 180 000 устройства за две години? Каква част от нея се дължи на закрити фирми (заради новите изисквания и поради други причини), на фискални устройства, които не подлежат на свързаност (тези в таксиметровите автомобили например), и каква част - на неизпълнени в срок изисквания от частни или държавни предприятия (БДЖ, "Български пощи"). Защо се дава нова отсрочка на държавните предприятия, вместо да бъдат глобени и касите им да бъдат затворени, както е по наредба?

Защо свързаността на касовите апарати с НАП трябва задължително да минава през GPRS (т.е. през някой от трите мобилни оператора), след като е възможно да стане и през интернет? На какъв анализ се основава решението или по каква причина е предпочетен вариантът с GPRS?

Изглежда за част от търговците е липсвал вариантът за избор на мобилен оператор, тъй като някои от компаниите за касови апарати вече продават такива с вградена карта. Една от фирмите, които предлагат продажба, сервис и консумативи за касови апарати и фискални принтери, разяснява на сайта си:

"Все по-често възниква въпросът, задаван от нашите клиенти, относно вида на мобилния оператор, на GSM картата, която осигурява GPRS връзката на новите модели касови апарати с НАП. Досега GSM картите се продаваха от мобилните оператори и договорите за обслужване и таксите се сключваха и заплащаха директно от потребителя. Но сега във всеки касов апарат има такава мобилна карта и нейната такса и договор не са директно към крайния потребител. Те се сключват и плащат от производителя на касови апарати или фискални принтери. Съответно производителят събира таксите от фирмата, обслужваща вашия касов апарат, а тя ги фактурира на вас и би трябвало вие да й платите таксата. Много често потребителите на касови апарати имат претенции за вида на мобилния оператор, защото си мислят, че ще могат да се договарят лично. Това не е възможно, защото договарянето за сим картата се сключва между мобилен оператор и производител на фискалното устройство. Това е така, защото трафикът на информацията минава през сървъра на производителя на касови апарати, за да стигне до сървъра на НАП. Всяка GSM карта се настройва от производителя към конкретния касов апарат и след това се монтира. Ако си купите такава карта от конкретен мобилен оператор, дори и да я монтирате във вашият касов апарат, тя няма да може да препраща данни към сървъра на производителя на касови апарати, а от там и до сървъра на НАП."

Има и друга подробност. Т. нар. КЛЕН (контролна лента на електронен носител - паметта, на която се копират транзакциите) се сменя единствено от сервизен техник. Въпреки че има система за предупреждение при приближаване на пълния капацитет на КЛЕН, изискването може да доведе до временно спиране на продажбите в обекти с изключителна натовареност - нощни заведения или търговски вериги например.

Понеже възможности за заобикаляне на по-стриктния контрол и сега ще се намерят достатъчно, би могло да се помисли върху по-добри стимули за изсветляване на търговията. Например възстановяването на някакъв малък процент от ДДС на потребителите, които пазят касовите си бележки.